

Kontrola Wild Planet Trust, převzatá ze Šablony pro kontrolu od Detroitské zoologické společnosti (Kagan et al., 2015) je navržena tak, aby poskytla přehled fyzických a sociálních faktorů pro jedno nebo více zvířat, které sdílejí prostředí. Kontrola welfare se skládá z 28 otázek navržených tak, aby poukázaly na pozitivní a negativní indikátory welfare v rámci čtyř klíčových oblastí: zdraví zvířat, vyhovující prostředí, chování a stresory. Používá hodnotící systém semaforu, aby poukázal na klíčové obavy u welfare.

V první řadě jsou kurátoři požádáni, aby vytvořili seznam přednostních druhů nebo výběhů, u kterých chtějí, aby byly zkontrolovány (viz obrázek 1). Pokud není vytvořeno žádné upřednostnění, je navržen systematický plán kontroly welfare.

Obrázek 1: Kontrolní proces k welfare ve Wild Planet Trust

Pro vyplnění kontroly jsou zapotřebí tři členové z řad zaměstnanců. Vždy je přítomný jeden neutrální hodnotitel a potřební jsou minimálně dva chovatelé. K vyplnění kontroly druhů se závažnějšími obavami welfare jsou na žádost příslušného kurátora pozváni veterináři.

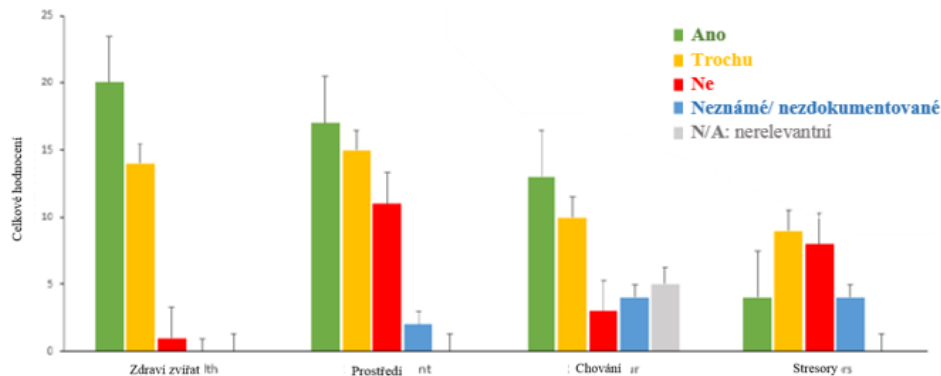
Není stanoven žádný maximální počet vyplněných kontrol. Všechny zainteresované osoby věnující se danému druhu mohou vyplnit kontrolu; dává příležitost každému názoru a hodnocení. U kontroverzních/ prioritních druhů a u druhů ke kterým panuje předpojatost, by měly být vyplněny další kontroly, s dalšími neutrálními hodnotiteli a zaměstnanci z jiných oddělení pozvaných k vyplnění kontroly.

Kontrola zabere na vyplnění přibližně 15 minut. Otázky mají několik možností odpovědi, včetně části 'Důkaz/ poznámky', aby se získaly dodatečné kvalitativní informace. Každá osoba vyplňující kontrolu by měla na otázky odpovědět podle svých nejlepších schopností založených na jejich znalostech a odborných způsobilostech. Odpovědi by měly vycházet z předchozích znalostí o zvířatech/ výběhu a podrobností pozorovaných během kontrolního období.

Po vyplnění jsou odpovědi sestaveny do jedné kontrolní zprávy. Tato zpráva poskytuje přehled zpětných vazeb poskytnutých různými zainteresovanými osobami, včetně aspektů dobrého welfare, a uvádí doporučení pro zlepšení. Zpráva začíná přehledem sestavených hodnocení, aby

poukázala na kategorie v posudku, kde byly nalezeny hlavní problémy týkající se welfare (viz obrázek 2).

Recenzent přečte sekci 'Důkazy/ komentáře', aby zjistil sdílené pohledy a problémy, na které vyplněné kontroly upozornily. Poté je proveden podrobnější přehled literatury, dívá se do příruček chovu v lidské péči, vědeckých prací, záznamů ZIMS, přehledů krmných dávek, a v případě potřeby jsou zahrnuty odpovědi zaměstnanců. Grafy a obrázky jsou použity pro ilustraci a potvrzení hlášených problémů. Když je to potřebné, jako důkaz mohou být použity i fotografie a videa. Zpráva o kontrole generuje přehled o tom, zda jsou splněny potřeby welfare zvířete (zvířat), přičemž zahrnuje čtyři různé oblasti kontroly.

Obrázek 2: Příklad grafu používaného k analýze sestavených hodnocení a k zdůraznění hlavních problémů welfare

Ve zprávě o kontrole může být někdy poukázáno na nesrovnalosti mezi zainteresovanými osobami (např. různé názory na obavy welfare mezi neutrálními pozorovateli a ošetřovateli). Je důležité vyhodnotit školení zaměstnanců a zaujatost týkající se welfare a managementu zvířat v kolekci.

Na konci zprávy jsou doporučena klíčová opatření k řešení problémů welfare, na které bylo upozorněno během procesu kontroly (klíčová opatření = rozdělení úkolů na zlepšení oblastí, kde nejsou plně uspokojeny potřeby welfare).

Kontrolní zpráva welfare Wild Planet Trust

Druh: _____ **Vyhotovil:** _____
 Kurátor
 Veterinář

Výběh: _____ **Ošetřovatel**

Datum: _____ **Neutrální pozorovatel**

Souhrn hodnocení:

Aspekt welfare	Sestavená hodnocení				
	Ano	Trochu	Ne	Neznámé/ nezdokumentované	N/A
Zdraví zvířat					
Vhodné prostředí					
Chování					
Stresory					
Celkový					

Souhrnný odstavec: (diskuze o aspektech dobrého welfare, prioritních obavách a poskytnutých důkazech)

Diskutované záležitosti: (zpětná vazba od kurátora)

Klíčová opatření: (opatření ke sledování/ zlepšení klíčových problémů welfare)

Obrázek 2: Předloha kontrolní zprávy

Po dokončení jsou zprávy předloženy k posouzení příslušnému kurátorovi. Naplánují se setkání, kde mohou kurátoři navrhnout opodstatněné úpravy zprávy, a seznam opatření může být v případě potřeby upraven. Po schválení se kontrola považuje za úplnou a klíčová opatření jsou přidána na Seznam opatření welfare (viz tabulka 1). Seznam zahrnuje odhadované náklady, časový rámec a průběžné sledování pokroku u každého navrženého opatření, pro každý druh nebo skupinu zvířat.

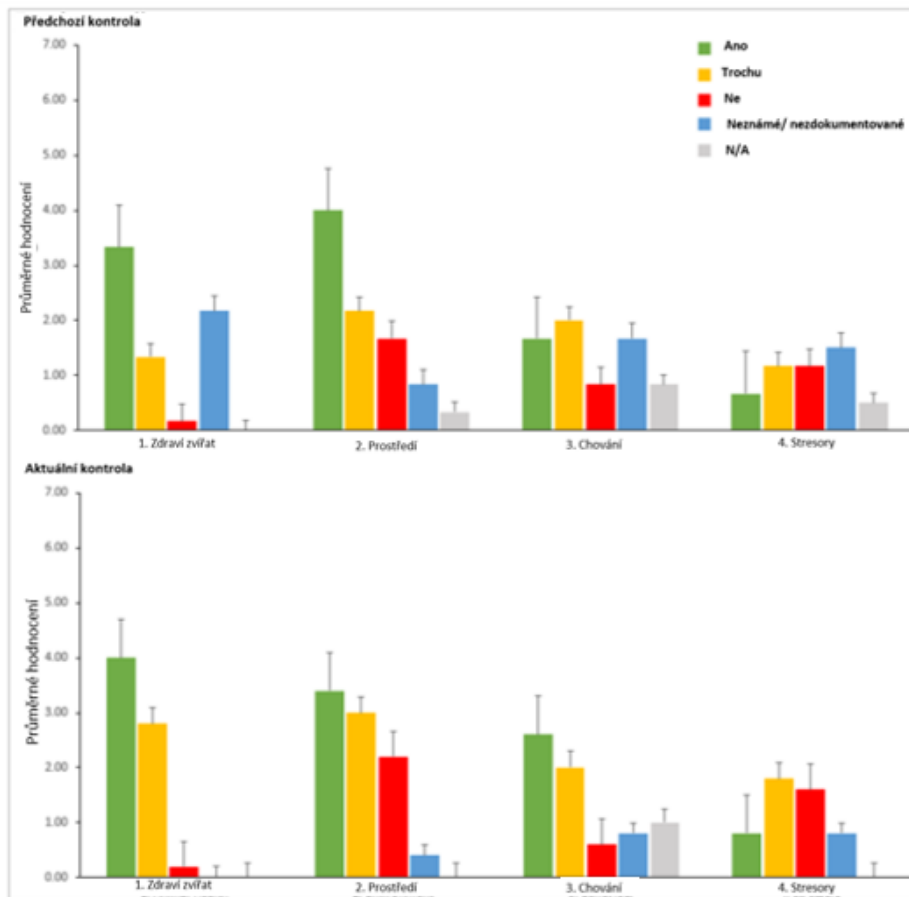
Druh	Vědecký název	Výběh	Datum kontroly	Datum schválení kurátorem	Opatření kontroly welfare	Dokončeno (A/N)	Datum dokončení	Náklady (cca)	Poznámky
Sp.	Sp.	E1	5/1/19	23/1/19	Pokračovat v monitorování a zmírňovat přetrvávající zdravotní problémy	Trvající		N/A	Probíhá ke dni 22/3/19
					Zlepšit vytápění a osvětlení ve vnitřním prostoru	Ano	1/3/19	€€€	
					Poskytnout více vyvýšených plošin	Ano	1/3/19	€	
					Zvýšit rozsah, složitost a hustotu větví ve vnitřním a vnějším prostoru	Ne		€€	
					Poskytnout substrát ve vnějším prostoru	Trvající		€	Probíhá je dni 22/3/19
					Venku poskytnout přístřešky	Trvající		€	Probíhá ke dni 22/3/19

Tabulka 1: Příklad tabulky opatření (Seznam opatření welfare), kde je sledováno dokončení klíčových opatření

Během setkání Kurátorské a Welfare a etické komise se projedná „Seznam opatření welfare“, aby byl použit jako doporučení pro rozhodnutí vedení týkající se zvířat v kolekci.

Opětovná kontrola a porovnání statusů welfare různých druhů:

K porovnání po sobě jdoucích kontrol mohou být v průběhu času použity průměrné hodnoty (skóre) welfare stejného druhu/ skupiny zvířat nebo v reakci na umístění, chov a sociálních změnách ve skupině. Pro vizuální porovnání mezi kontrolami mohou být použity grafy a mohou zdůraznit změny ve stavu welfare po uskutečnění opatření welfare (viz příklad obr. 4)

Obrázek 3: Příklad porovnání průměrných hodnocení dvou kontrol provedených před a po změnách ve výběhu zvířete. Analýza je zaměřená na zdůraznění oblastí, kde se stav welfare mezi dvěma kontrolami změnil.

Odkazy:

Kagan,R., Carter, S., Allard, S., 2015. A Universal Animal Welfare Framework for Zoos. J. Appl. Anim. Welf. Sci. 18. <https://doi.org/10.1080/10888705.2015.1075830>

Hodnocení welfare Wild Planet Trust

Vymezení hodnocení:

Ano: důkaz, že jsou plně uspokojeny potřeby welfare zvířat

Trochu: důkaz, že jsou částečně uspokojeny potřeby welfare zvířat

Ne: důkaz, že potřeby welfare zvířat nejsou momentálně splněny

Neznámé/ nezdokumentované: nedostatek důkazů k stanovení hodnocení welfare

N/A: nerelevantní

Důkaz/ poznámky: podpůrné detaily, které ovlivnily hodnocení welfare

Prosím, zaškrtněte příslušnou kolonku a stanovte důkaz k odůvodnění hodnocení

Zdraví zvířete:	Ano	Trochu	Ne	Neznámé/ nezdokumentované	N/A	Důkaz/ poznámky
1) Vypadá zvíře, že je v dobré fyzické kondici?						
2) Jsou splněny výživové potřeby zvířete (zvažte obsah živin potravy ve volné přírodě)?						
3) Je potrava zvířeti poskytována vhodně? Zvažte množství, složení a obměnu potravy.						
4) Jsou potrava a pitná voda předkládány způsobem vhodným pro daný druh? Aspekty, které je třeba zvážit: množství potravy, předkládání a čas krmení.						
5) Je zvíře bez zranění/ fyzické újmy?						
6) Je zvíře zdravé? Prosím, poskytněte detaily (např. akutní/ chronická choroba).						
7) Má zvíře přístup k preventivní a naléhavé zdravotní péči?						
Celkový						

Vyhovující prostředí	Ano	Trochu	Ne	Neznámé/ nezdokumentované	N/A	Důkaz/ poznámky
8) Poskytuje prostředí zvířatům bezpečí a jistotu?						
9) Splňuje fyzické prostředí potřeby zvířat ve smyslu základních zaopatření (potrava, voda, přístřešek), velikosti, složitosti, struktury a koncepce substrátu/ krajiny?						
10) Mají zvířata možnost si zvolit, kde budou trávit čas v rámci svého prostředí?						
11) Mají zvířata možnost si vybrat, jestli chtějí interakci s příslušníky vlastního druhu?						
12) Mají zvířata přístup k přístřeškům a úkrytům?						
13) Mají zvířata přístup k enrichmentu vycházejícímu z výběhu?						
14) Jestliže ano, zapojují se zvířata do enrichmentu způsobem příslušným druhu?						
15) Je zvíře ve svém životním prostředí bez vyrušování (ošetřovatelé/ jiné expozice/ návštěvníci)?						
16) Poskytuje prostředí klimatické podmínky (teplota, vlhkost, osvětlení) podobné přírodním podmínkám/ náležité pro druh?						
Celkový						
Chování	Ano	Trochu	Ne	Neznámé/ nezdokumentované	N/A	Důkaz/ poznámky
17) Má zvíře možnost projevit škálu přirozeného chování?						
18) Má zvíře příležitost začlenit se do přirozené/ vhodné sociální dynamiky?						
19) Jsou sociální dynamiky ustálené?						

20) Využívá zvíře prostor a vybavení výběhu?						
21) Je zvíře bez apatického chování (např. bez zájmu, deprimované, letargické)?						
22) Je zvíře prosté agresivních interakcí nad rámec těch příslušných danému druhu?						
23) Zapojuje se zvíře do sociálního nebo solitérního herního chování?						
Celkový						
Stresory	Ano	Trochu	Ne	Neznámé/ nezdokumentované	N/A	Důkaz/ poznámky
24) Má zvíře možnost vyhnout se stresorům (návštěvník/ ošetřovatel/ sociální stres)?						
25) Je zvíře prosté abnormálního, včetně stereotypního, chování? Prosím popište (např. lokomotivní, orální, sebepoškozující)						
26) Je-li to relevantní, je známé, co způsobuje tato abnormální chování?						
27) Tam, kde je to relevantní, existuje proaktivní reakce na zvládnutí jakéhokoli abnormálního chování?						
28) Je zvíře bez reakce strachu spojeného s aspekty prostředí/ postupů při chovu?						
Celkový						
Celková kontrola welfare						

